

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Vägledning

Ersättning till kommuner efter större räddningsinsatser

MSB

Ersättning till kommuner efter större räddningsinsatser

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Enhet: Enheten för inriktning av skydd mot olyckor

Foto omslag: Pavel Koubek

Publ nr: MSB2556 – xxxx 2025
ISBN: 978-91-7927-604-1

Förord

Kommuner har en lagstadgad skyldighet att rädda liv, hälsa, egendom och miljö när kriterierna för räddningstjänst är uppfyllda. Skyldigheten har ingen bortre begränsning i omfattning, och kostnaden för den drabbade kommunen kan således bli mycket omfattande. Beslut om att vidta nödvändiga räddningstjänståtgärder måste kunna fattas utan att den kommunala ekonomin hotas, och därför finns sedan länge en ordning där staten ersätter kommuner för omfattande räddningstjänstkostnader.

Med denna vägledning ersätts SRVFS 2004:11, Statens Räddningsverks allmänna råd och kommentarer om ersättning till kommuner för räddningstjänst och viss sanering. Målsättningen med vägledningen är att förenkla hanteringen för drabbade kommuner och MSB, samt säkerställa att kommuner får ersättning för de extra tillkommande kostnader som omfattande räddningsinsatser kan innebära samtidigt som kommunerna heller inte ska överkompenseras. I vägledningen anges principerna för vad som kan ersättas av staten, d v s till insatsen direkt hänförliga kostnader, hur kostnader ska redovisas samt uppdaterade schabloner för förenklad hantering.

Ort, Välj datum här

Anders Edstam

Enhetschef

Innehåll

1	INLEDNING	5
1.1	Målgrupp	5
1.2	Syfte och mål	5
1.3	Avgränsningar	5
2	BAKGRUND	6
3	RÄTT TILL ERSÄTTNING VID OMFATTANDE RÄDDNINGSSATSER	7
3.1	Utgångspunkter	7
3.2	En eller flera räddningsinsatser	7
3.3	Kostnader <i>direkt hänförliga</i> till insatsen	8
3.4	Kommunens självrisk vid ersättning för räddningstjänst	8
3.5	Medverkande kommun	9
3.6	Den enskildes ansvar	9
3.7	Ingrepp i annans rätt	10
3.8	Medverkan av statliga myndigheter	10
3.9	Nationella förstärkningsresurser	10
4	ATT ANSÖKA OM ERSÄTTNING	11
4.1	Ansökan	11
4.2	Förberedelser	12
4.3	Verifiering av kostnader	12
4.4	Schabloniserade kostnader	12
4.5	Personalkostnader	13
4.6	Medverkan från annan kommun	13
4.7	Ersättning för utrustning som har skadats, förbrukats eller förkommit	13
4.8	Inköpt utrustning med restvärde	14
4.9	Köpta tjänster	14
4.10	Mervärdesskatt	14
BILAGA 1 – SCHABLONERSÄTTNING	15	
Tunga fordon och terrängfordon	15	
Lätta fordon	16	
Motorsprutor	16	
Motordrivna handredskap (till exempel motorsåg och motorkap)	17	
Personlig utrustning	17	
Slang	18	

1 Inledning

Enligt 7 kap. 3 § Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) har en kommun rätt att få ersättning av staten efter räddningsinsatser som medfört betydande kostnader. En förutsättning för ersättning är att kostnaderna ska vara direkt hänförliga till insatsen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har identifierat ett behov av att förtydliga vad detta innebär och att underlätta ansökningsprocessen i allmänhet.

Denna vägledning ersätter SRVFS 2024:11 allmänna råd och kommentarer om ersättning till kommuner för räddningstjänst och viss sanering.

1.1 Målgrupp

Vägledningen vänder sig till kommuner som genomfört en räddningsinsats som man anser berättigar ersättning i enlighet med 7 kap. 3 § LSO och avser att ansöka om ersättning för densamma hos MSB.

1.2 Syfte och mål

Syftet med vägledningen är att tydliggöra vilka kostnader som är ersättningsgilla enligt LSO samt beskriva ansökningsprocessen. Målen är en effektiv hantering och att korrekt ersättning ska utbetalas.

1.3 Avgränsningar

Vägledningen avhandlar endast ersättning enligt 7 kap. 3 § LSO.

2 Bakgrund

I samband med införandet av 1974-års brandlag började det nuvarande räddningstjänstbegreppet ta form och lagstiftningen utvidgades till en skyldighet att agera vid andra olyckor än brand. Vidare infördes en regel om att en kommun skulle vara berättigad till ersättning av statsmedel för kostnad för räddningstjänst med anledning av skogsbrand, räddningstjänst med anledning av oljeutflöde till havs eller i kustvattnen och sanering av oljeskada som har uppstått till följd av utflöde av olja från havet eller kustvatten

Då som nu gällde principen att brandsläckning i grunden är en kommunal uppgift och kostnaderna för detta ska åvila kommunen. Historiskt har dels staten, dels vissa brandförsäkringsinrättningar i viss utsträckning åtagit sig att svara för brandsläckningskostnader. Exempelvis har staten ersatt kostnader för släckning av skogsbrand. Ett tungt vägande skäl för detta har varit att skogen utgör en av landets mest betydande naturtillgångar. Vidare finns stora risker med att en skogsbrand kan spridas över stora områden och riskerar drabba flera kommuner och ofta kommuner utan större ekonomiska resurser.

Nuvarande bestämmelser om ersättning till kommuner vid räddningsinsats infördes med räddningstjänstlagen som antogs 1986. Skillnaden mot tidigare var att möjligheten till ersättning utvidgades från att tidigare bara gällt skogsbränder till att omfatta alla räddningsinsatser.

Räddningsverket beslutade år 2004 om allmänna råd angående ersättning för både räddningstjänst och sanering efter oljeskada. De allmänna råden innehöll bland annat allmänna ersättningsprinciper och en allmän beskrivning av ansökningsprocessen.

Erfarenheter av ersättningsärenden efter skogsbränder och andra större olyckor har visat på behov av att utveckla och tydliggöra hanteringen. Därför beslutade MSB att ersätta det allmänna rådet med en ny vägledning för ersättning till kommuner efter större räddningsinsatser.

3 Rätt till ersättning vid omfattande räddningsinsatser

3.1 Utgångspunkter

I 7 kap. 3 § LSO framgår när en kommun har rätt till ersättning efter en räddningsinsats. Det krävs dels att det är fråga om kostnader hänförliga till en och samma räddningsinsats, dels att det är kostnader som är direkt hänförliga till den aktuella insatsen och dels att dessa kostnader överstiger en självrisk. Självriskens regleras i 7 kap. 2 § förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO).

Syftet med den statliga ersättningen är att kommunerna inte ska bli orimligt belastade om räddningsinsatserna medfört betydande kostnader.

Kommunen ansöker om ersättning hos MSB.

I de följande avsnitten avser MSB att förtydliga innebörden av de förutsättningar som är centrala för när ersättning kan betalas ut.

3.2 En eller flera räddningsinsatser

Som följer av 1 kap. 2 § LSO har kommunen en skyldighet att bedriva räddningstjänst för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön om det inträffat en olycka eller om det föreligger överhängande fara för olycka. Kommunen ansvarar för att genomföra en räddningsinsats endast om det är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt.

I ”omständigheterna i övrigt” kan t.ex. vägas in att den enskilde själv helt eller delvis kan klara att hindra eller begränsa konsekvenserna av olyckan i enlighet med det egna ansvaret.

Det är enbart när kommunen har ett ansvar för att genomföra räddningsinsatsen som ersättning från staten kan bli aktuellt. Ersättning beräknas enbart för *en* räddningsinsats i taget. Det innebär att räddningstjänsten som regel inte kan räkna ihop kostnader den haft för flera räddningsinsatser. Anledningen till detta är att en självrisk ska dras av från kostnaderna för varje enskild räddningsinsats.

Under speciella omständigheter kan dock flera insatser ses som en och samma räddningsinsats när det gäller statlig ersättning och då kan kostnader räknas samman. Ett exempel är när det är fråga om flera simultana skogsbränder som visserligen pågår på geografiskt skilda platser men där det är uppenbart att det finns ett behov av en samordnad ledning och resurshantering för att insatserna ska bedrivas på ett effektivt och tillfredställande sätt. I sådana fall bör det inte ställas

krav på att kommunen ansöker om ersättning som om det var fråga om olika händelser. Andra exempel är när en brand är släckt och räddningsinsatsen är avslutad men elden sedan blossar upp igen vilket föranleder ytterligare åtgärder, eller en översvämning som leder till räddningsinsatser på olika geografiska platser. Att kommunen i ett sådant fall ska behöva ansöka som om det var fråga om två olika händelser är inte ändamålsenligt sett till syftet med den statliga ersättningen.

3.3 Kostnader direkt hänförliga till insatsen

Om det har konstaterats att det är fråga om en räddningsinsats är nästa steg i bedömningen att avgöra vilka kostnader som ska räknas med i underlaget som kan berättiga ersättning. Det är enbart kostnader som är *direkt hänförliga till räddningsinsatsen* som kan ge rätt till ersättning. Det innebär att kostnaden måste ha uppkommit som en följd av den aktuella insatsen och inte är en fast kostnad som kommunen har i sin löpande verksamhet.

Det är alltså enbart tillkommande kostnader som kan berättiga ersättning. Exempel på tillkommande kostnader är kostnader som kan kopplas till användandet av fordon eller annan materiel i en insats. Kostnad för att köpa ett fordon (så kallad investeringskostnad) är att betrakta som en fast kostnad som inte ska ersättas av staten eftersom kommunen har den kostnaden oavsett insats eller inte. Kostnader för slitage, förkortad tid till service och bränsle är däremot exempel på tillkommande kostnader som ger rätt till ersättning. Staten ersätter också reparationer och materiel som förbrukats eller förkommit.

Ersättning utgår för lönekostnader som tillkommer på grund av insatsen, till exempel personal som behöver arbeta övertid, för räddningspersonal i beredskap som tjänstgör och för personal som beredskapsläggs på grund av insatsen.

3.4 Kommunens självrisk vid ersättning för räddningstjänst

Det är enbart när kostnaderna för en räddningsinsats överstiger en självrisk som ersättning från staten kan betalas ut. Självrisk utgörs enligt 7 kap. 2 § FSO av ett belopp som motsvarar 0,02 procent av det sammanlagda skatteunderlaget som står till kommunens förfogande året före det år då kostnaderna uppkommit.¹ MSB publicerar årligen en sammanställning av varje kommuns självrisk enligt denna beräkningsmodell. Sammanställningen finns tillgänglig på myndighetens webbplats www.msb.se.

MSB beräknar självrisk i ett räddningstjänstförbund på den eller de kommuner som bär kostnaden och därför ansöker om ersättning. Är det bara den drabbade primärkommunen som ska bära kostnaden och som därför ansöker så beräknas självrisk på befolkningsunderlaget i den kommunen. I de fall

---

¹ 7 kap. 2 § FSO

räddningstjänstförbundet som sådant ska bära kostnaden och därför ansöker så blir självriskens summan av de i förbundet ingående kommunernas självrisker.

Om den drabbade primärkommunen ansöker kan räddningstjänstförbundet bistå medlemskommunen eller vara ombud för primärkommunen.

3.5 Medverkande kommun

Om en kommun har medverkat i en annan kommuns räddningstjänst har kommunen rätt till skälig ersättning av den andra kommunen². MSB bestämmer inte vad som är en skälig ersättning mellan kommuner utan detta bestäms av kommunerna själva. Vid en insats där en kommun hjälpt en annan kommun och insatsen blir föremål för ansökan om statlig ersättning gäller dock den vanliga regeln att staten bara ersätter kostnader som är direkt hänförliga till insatsen. Tar den medverkande kommunen betalt för andra kostnader, till exempel investeringskostnader, får den drabbade kommunen själv stå för dessa delar och de ersätts inte av staten.

3.6 Den enskildes ansvar

Den enskilde har det primära ansvaret för att skydda sig själv och sin egendom, detta gäller såväl fysiska som juridiska personer. Detta grundläggande ansvar gäller även när den enskilde själv eller dennes egendom riskerar att skadas till följd av en olycka och ansvaret kvarstår i grunden även när samhället utför en räddningsinsats. Det är endast då den enskildes egna resurser eller kunskaper inte är tillräckliga som samhällets räddningstjänst är skyldiga att utföra en räddningsinsats. Som en följd av detta har den enskilde ingen rätt att få ersättning om denne själv bidrar med egendom eller arbetsinsats för att skydda sig själv och sin egendom.³

Det kan exempelvis gälla skogsägare som deltar med maskiner och personal vid en skogsbrand på sin egendom eller företag som deltar med personal, egendom och material vid en olycka i deras egen verksamhet.

Det kan också gälla en kommun där kommunala enheter deltar med personal, egendom och material vid en olycka i deras egen verksamhet.

Om en enskild skadedrabbad och dennes utrustning används för en så pass omfattande räddningsinsats att det inte går att koppla den enskildes bidrag till just skyddet av den egna egendomen är det rimligt att den enskilde får bidrag för arbete och utrustning som om utrustningen använts för värnandet av annans egendom. En värdering av den enskildes bidrag till att skydda mer än sin egen egendom behöver dock göras i det enskilda fallet.

---

² 7 kap. 1 § LSO

³ Prop. 1985/86:170 s.21

Prop. 1962:12 s. 117 och prop. 1973:185 s. 193 f

Vad gäller den enskildes rätt till ersättning för egendom som skadats eller förstörts i samband med en olycka är huvudregeln att om det är själva olyckan som orsakat skadan är det den enskildes egna försäkringar som ska ersätta skadorna. Om skadorna däremot orsakats av åtgärder som vidtagits inom ramen för räddningsinsatsen räknas detta som ingrepp i annans rätt och ersättningsfrågan hanteras utifrån nedanstående resonemang om ingrepp i annans rätt.

MSB har vid ett antal tillfällen nekat att betala ut ersättning där den enskilde har deltagit i räddningsinsatsen och sedan debiterat räddningstjänsten för arbetet.

3.7 Ingrepp i annans rätt

Utöver de kostnader som ersätts enligt 7 kap. 6 § LSO ska kostnader för tillåtna ingrepp i annans rätt i princip bäras av den som drabbats av en olycka och vars värden räddningsinsatsen ska skydda. Har ingreppet gjorts för att tillgodose ett allmänt intresse såsom skydd av miljön eller för skyddet av ett mycket stort och svårdefinierat antal hotade intressenter bör det allmänna vara skyldigt att lämna ersättning till den som drabbas av ingrepp i annans rätt. Som ett exempel kan nämnas brandgator i skog vid särskilt stora skogsbränder med omfattande spridning.

3.8 Medverkan av statliga myndigheter

När en statlig myndighet medverkar i en kommunal räddningsinsats kan inte staten ställa några krav på ersättning av kommunen.⁴ Om kommunen däremot haft omkostnader kopplat till deltagandet från statlig myndighet, exempelvis mat och förbrukningsmateriel, så ersätts kommunen för dessa kostnader

3.9 Nationella förstärkningsresurser

När en händelse är så stor, komplex eller långdragen att resurserna trots samverkan inte räcker till, har MSB förstärkningsresurser som kan stödja en insats. Resurserna kan bestå både av utrustning eller personal och i vissa fall både och. MSB har bland annat förstärkningsresurser för skogsbrand, översvämning, strandnära oljeutsläpp, CBRN och sök och räddning.

För vissa nationella förstärkningsresurser betalar den hjälpsökande kommunen för den genomförda insatsen, medan andra delar såsom släckande helikoptrar vid skogsbrand tillhandahålls av staten utan krav på ersättning. I den mån den hjälpsökande kommunen har haft kostnader för nationella förstärkningsresurser kan kommunen få ersättning för dessa.

---

⁴ Prop. 2002/3:119, sid. 121

4 Att ansöka om ersättning

4.1 Ansökan

På MSB:s webbplats finns en blankett för den ansökande kommunen att fylla i. En ansökan om ersättning efter räddningsinsats ska alltid kompletteras med händelserapport och larmrapport från SOS alarm. Det är viktigt att MSB får tillgång till en redogörelse för insatsen. Händelserapport och larmrapport kan kompletteras med dagböcker, kartor med mera som bidrar till förståelse för hanteringen i insatsen. Ansökan ska skrivas under av en behörig person i den drabbade kommunen. Den som ansöker anger till vilket konto ersättningen ska betalas ut. MSB föredrar att ansökan skickas digitalt till registrator@msb.se.

På webbplatsen finns också varje kommuns beräknade självrisk⁵ och mallar för ansökning. Det kan vara svårt att definiera vissa kostnader. För att underlätta för både kommunen och för MSB kan kommunen välja att ansöka om ersättning för fordon och utrustning enligt de schablonbelopp som framgår enligt mallarna och bilaga 1.

Gemensam ansökan

I det fallet insatsen pågått i två eller flera kommuners geografiska områden, och kostnaden för den del av insatsen som bedrivits i respektive kommun överskrider kommunens självrisk, kan kommunerna utse en av de drabbade kommunerna att ansöka för hela insatsen. Fördelen med en sådan ansökan är att det inte spelar någon roll hur mycket av kostnaderna som uppstått i vilken kommun, vilket kan underlätta ansökningsförfarandet. Samtliga drabbade kommuners självrisk dras av från det belopp som staten betalar ut.

Delansökan

Vid insatser som pågår under lång tid och där kommunen får problem att hantera omfattande utgifter, kan det vara aktuellt att göra en delansökan. Om sådan situation uppstår uppmanas den drabbade kommunen att så fort som möjligt ta kontakt med MSB. Finns det styrkta kostnader som är ersättningsbara enligt 7 kap. 3 § så kan kommunen göra en delansökan för dessa kostnader. Det kan också vara en fördel för både sökande kommun och för MSB att klara och styrkta kostnader prövas först och att mera svårbedömda kostnader hanteras för sig.

---

⁵ Beräknas enligt 7 kap. 2 § FSO och publiceras årligen

4.2 Förberedelser

En kommun kan underlätta en eventuell ansökan genom att i förväg säkerställa att tillkommande kostnader dokumenteras på ett sätt som gör att de enkelt kan redovisas i efterhand. Det är viktigt att dokumentera vilka beslut som tas och vilka resurser som tas i anspråk samt när detta sker. MSB rekommenderar att rutiner för den typen av dokumentation finns, och att kommunerna har rutiner för att identifiera de insatser som kan ge rätt till statlig ersättning. Finns det oklarheter bör kommunen skyndsamt ha en dialog med MSB så att ersättningsfrågan inte blir ett hinder för en effektiv insats.

4.3 Verifiering av kostnader

Kommunen behöver kunna verifiera sina kostnader på lämpligt sätt. Verifieringen bör ske med olika handlingar som styrker kostnaderna, exempelvis utdrag ur kommunens ordinarie redovisningssystem, lönelistor, kopior av fakturor etc.

Oavsett vilken typ av verifiering som väljs måste alltid kostnaden i klartext kunna utläsas, det vill säga vilken typ av kostnad som avses och även vilket ändamål och syfte som kostnaden haft.

En målsättning i kommunens redovisning av kostnader bör vara att så långt som möjligt utnyttja kommunens redan befintliga system eller rutiner för redovisning, t.ex. eget redovisningssystem. Komplettering till detta kan dock behöva användas för att redovisa vissa kostnader.

4.4 Schabloniserade kostnader

Det är kostnader som är direkt hänförliga till en räddningsinsats som kommunen kan få ersättning för, men det kan vara svårt att definiera vissa kostnader, som till exempel slitage. För att underlätta för både kommunen och för MSB kan kommunen välja att ansöka om ersättning för fordon och viss utrustning enligt schabloniserade kostnader som tagits fram för tunga fordon, terrängfordon, lätta fordon, motorsprutor, motordrivna handredskap, personlig skyddsutrustning och slang.

Schablonbeloppen är framtagna utifrån uppgifter från leverantörer och MSB:s egna erfarenheter som ägare av fordon och utrustning. En referensgrupp från kommunal räddningstjänst har getts möjlighet att lämna synpunkter på principer och belopp.

I bilaga till vägledningen redovisas vilka schabloner som kan användas samt en beskrivning av hur dessa tagits fram. Ersättningarna utgår från 2025 års prisnivå och indexregleras årligen. På myndighetens webbplats finns uppdaterade prisnivåer.

4.5 Personalkostnader

Beträffande personalkostnader ersätts tillkommande lönekostnader (inklusive personalomkostnadspålägg och i förekommande fall semestersättning) som den aktuella insatsen ger upphov till. Den kostnad som kommunen skulle ha haft även om insatsen inte ägt rum ersätts inte. Det innebär att kommunen inte får ersättning för att heltidsstyrka deltar i insatsen under ordinarie tjänstgöringspass. Däremot ersätts tillkommande kostnader för den personal som upprätthåller en grundberedskap på grund av att den personal som skulle gjort det är ianspråktagen i den aktuella insatsen.

4.6 Medverkan från annan kommun

Om en annan kommun medverkat i räddningstjänst i räddningsinsatsen ska den medverkande kommunens kostnader betalas av den drabbade kommunen. Den medverkande kommunens kostnader ska sedan innefattas i ansökan från den drabbade kommunen till MSB. Dessa kostnader ska också verifieras.

4.7 Ersättning för utrustning som har skadats, förbrukats eller förkommit

Om utrustning skadas på grund av insatsen ersätts reparationskostnaden. I det fall det handlar om försäkrad egendom får kommunen ersättning som täcker den aktuella självrisk.

För utrustning som har förbrukats eller förkommit i samband med insatsen lämnas ersättning för nyanskaffningsvärdet för utrustning av motsvarande slag. Kommunen ska dock göra avdrag med hänsyn till utrustningens ålder i förhållande till den förväntade livslängden. Kommunen anger i ansökan ett ersättningsbelopp med hänsyn till ovanstående.

[Exempel 1: Vid en insats förkommer fyra spett. Spettens förväntade livslängd är mycket lång. Därför är det rimligt att kommunen ansöker om ersättning med 100 procent av nyanskaffningsvärdet.]

[Exempel 2: Vid en insats förkommer en mobiltelefon. Telefonen var inköpt för två år sedan och mobiltelefoner byts i kommunen ut efter fyra år. Kommunen ansöker därför om ersättning för den förlorade telefonen med 50 procent av nyanskaffningsvärdet.]

Om utrustning skadats eller förkommit på grund av uppsåtlig handling, vårdslös hantering eller liknande, ska kommunen när så är möjligt kräva ersättning av den som utfört handlingen. Likaså ska försäkringar nyttjas för att få ersättning för utrustning som skadats eller förkommit. Statlig ersättning ska inte användas istället för att göra sådana anspråk.

Kommunen bör kunna verifiera åldern på den utrustning som ersättningsanspråket avser. Vidare bör skaderapport kunna lämnas för skadad utrustning, som beskriver hur skadan uppkommit. Om kommunen har anledning att misstänka att brott har begåtts i samband med att utrustning skadats eller förekommit bör polisanmälan göras.

4.8 Inköpt utrustning med restvärde

Ersättning lämnas endast för kostnader som har direkt anknytning till den insats som ersättningen avser. För utrustning som kommunen nyanskaffat i samband med insatsen kan ett restvärde finnas efter det att insatsen avslutats. Från ersättningen för sådan utrustning avräknas restvärdet. Vid beräkning av restvärdet tas hänsyn till den förslitning som utrustningen utsatts för och den förväntade livslängden. Kommunen anger i sin ansökan ett ersättningsbelopp med hänsyn till ovanstående.

4.9 Köpta tjänster

Om kommunen i samband med en räddningsinsats köper tjänster kan kommunen söka ersättning för dessa kostnader. Utgångspunkten är att ersättning ges utifrån det avtalade priset.

Den enskilde, exempelvis fastighetsägaren, ska dock inte ersättas för att den bidragit i insats som avser den egna egendomen.

4.10 Mervärdesskatt

Ersättning enligt LSO är inte mervärdesskattepliktig. Enligt 2 § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund, har kommuner rätt till ersättning för ingående skatt som inte får dras av enligt mervärdesskattelagen (2023:200).

Kommunens kostnader ska därför vid ansökan om ersättning redovisas exklusive moms.

4.11 Beslut om ersättning

När en ansökan har kommit in till MSB granskas den och om det behövs, begärs kompletteringar in. MSB tar sedan ett beslut om att betala ut ersättning för de kostnader som är direkt hänförliga till insatsen och som överskrider kommunens självrisk. MSB:s beslut om ersättning kan enligt 10 kap. 6 § LSO överklagas. En överklagandehänvisning följer alltid med beslutet.

Bilaga 1 – Schablonersättning

Tunga fordon och terrängfordon

Ersättning

- 500 kr per fordon som används vid insatsen.
- 1000 kr per påbörjat dygn för respektive fordon.
- 108 kr per timme när lågtryckspump används (max 50 timmar per fordon). På timersättningen görs ett påslag på tio procent för slitage. I mallarna för schablonersättning är tillägget för slitage inkluderat.

Bakgrund

Enligt uppgifter från leverantör, och myndighetens egna erfarenheter som ägare av brandfordon, är slitaget på dessa fordon i samband med insatser litet och insatserna föranleder ingen extra service utöver den regelbundna chassisservicen. Vissa insatser, framför allt skogsbrand, skapar dock ett behov av att byta kupé- och luftfilter. Därför utgår en ersättning om 1 000 kronor per påbörjat dygn för tunga fordon (>3,5 ton) och terrängfordon. Ersättningen utgår oavsett om behovet av att byta filter föreligger eller ej, såsom en schablonersättning fungerar.

Härutöver ersätts kommunen med ett engångsbelopp på 500 kr per fordon, som ska svara mot materiel och driftkostnad för återställning, exempelvis tvättmedel, tömning av oljeavskiljare samt andra svårdefinierade kostnader som ändå uppstår.

Den tid som läggs på återställning ersätts om den innebär en merkostnad. Om personal sköter återställningen på ordinarie arbetstid utgår inte ersättning utöver engångsbeloppet.

När det gäller lågtryckspumpar som används i samband med insatser utgår ersättning om 108 kr per använd timme. Pumparna har ett serviceintervall på 50 timmar. Ersättningen är beräknad på servicekostnaden om 5 400 kronor dividerat med serviceintervallet om 50 timmar. Kommunen kan inte få ersättning för mer än 50 timmar även om pumpen används till exempel 70 timmar, i och med att kostnaden för service inte ökar. Om en insats varar så länge att service behöver göras på plats så startar 50 nya ersättningsbara timmar upp på pumpen efter servicen. Utöver timersättningen utgår ersättning för serviceteknikerns eventuella reskostnader mot verifikat.

Lågtryckspumparna utsätts dessutom för ett slitage som behöver ersättas. Därför görs ett påslag om tio procent på timersättningen.

Bränslekostnader ersätts inte enligt någon schablon utan redovisas som faktiska kostnader.

I schablonersättning ingår ej reskostnad för servicetekniker. Sådan eventuell kostnad ersätts mot verifikat.

Lätta fordon

Ersättning

- 250 kr per fordon som används vid insatsen.
- 5 kr per mil.
- 108 kr per timme när lågtryckspump används (max 50 timmar per fordon). På timersättningen görs ett påslag på tio procent för slitage.

Bakgrund

För användande av lätta fordon utgår en ersättning om 5 kronor per mil utöver de faktiska kostnaderna för bränsle. Ersättningen motsvarar en servicekostnad på 10 000 kr per 2 000 mil.

Härutöver ersätts kommunen med ett engångsbelopp på 250 kr per fordon, som ska svara mot materiel och driftkostnad för återställning, exempelvis tvättmedel, tömning av oljeavskiljare samt andra svårdefinierade kostnader som ändå uppstår.

Precis som för tunga fordon ersätts den tid som läggs på återställning om den innebär en merkostnad.

För lågtryckspumpar gäller samma som för tunga fordon, 108 kr per användningstimme (max 50 timmar per pump) och ett påslag om tio procent på timersättningen för slitage.

I schablonersättning ingår ej reskostnad för servicetekniker. Sådan eventuell kostnad ersätts mot verifikat.

Motorsprutor

Ersättning

För motorspruta klass 1, 2 och 3:

- 250 kr per motorspruta som används vid insatsen.

För motorspruta klass 2:

- 74 kr per timme som motorsprutan används (max 50 timmar per motorspruta). På timersättningen görs ett påslag på tio procent för slitage.

För motorspruta klass 3:

- 146 kr per timme som motorsprutan används (max 50 timmar per motorspruta). På timersättningen görs ett påslag på tio procent för slitage.

Bakgrund

En motorspruta av klass tre har en servicekostnad på 7 300 kronor och serviceintervallet är 50 timmar. Detta innebär en ersättning per använd timme på 146 kronor (max 50 timmar per spruta).

För en motorspruta av klass två är servicekostnaden 3 700 kronor och serviceintervallet 50 timmar vilket innebär en ersättning per använd timme på 74 kronor (max 50 timmar per spruta).

Om en insats varar så länge att service behöver göras på plats så startar 50 nya ersättningsbara timmar upp på motorsprutan efter servicen. Utöver timersättningen utgår ersättning för serviceteknikerns eventuella reskostnader mot verifikat.

Liksom för lågtryckspumparna slås tio procent på för slitage och kommunen ersätts med 250 kronor per använd motorspruta för svårdefinierade kostnader som uppstår.

För motorsprutor klass 1 utgår en ersättning om 250 kronor per använd maskin. Detta för att täcka svårdefinierade kostnader som uppstår.

I schablonersättning ingår ej reskostnad för servicetekniker. Sådan eventuell kostnad ersätts mot verifikat.

Motordrivna handredskap (till exempel motorsåg och motorkap)

Ersättning

- 250 kr per använt redskap.

Bakgrund

För motordrivna handredskap utgår en ersättning om 250 kronor per använt redskap. Detta för att täcka svårdefinierade kostnader som uppstår.

Andra kostnader som uppstår ersätts mot verifikat.

Personlig utrustning

Ersättning

- 100 kr per arbetspass.

Bakgrund

För de som deltar i insatsen utgår ett ersättningsbelopp på 100 kr per person och arbetspass. Ersättningen ska täcka kostnader för återställning av personlig

utrustning som kommunikationsapparat, kläder och andningsapparat med mera.

Slang

Ersättning

- 164 kr per använd slang som återställs.
- Förbrukad och förkommen slang som återanskaffats ersätts med 80 procent av nyanskaffningskostnaden. Inköpskostnaden ska verifieras.

Bakgrund

Enligt uppgifter ligger servicekostnaden för slangtvätten på 10 kr per slang (1000 kr per månad dividerat med 100 slang per månad plus tillkommande kostnader som el, vatten och rening av smutsvatten).

REMISS

REMISS

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap